

Postanowienie nr

250/GN/2022

Organ wydający

Zarząd Województwa Śląskiego

W sprawie

uzgodnienia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Buczkowice w obszarze sołectwa Rybarzowice w zakresie uwzględnienia ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+; (pisma Wójta Gminy Buczkowice, znak GKiB.671.1.2021 z 12.11.2021 r. i 17.12.2021 r.)

Na podstawie

art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.), w związku z art. 9 ust. 2, art. 11 pkt 5 oraz art. 24 ust.1 i 2, art. 25 ust.1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503)

Zarząd Województwa
Śląskiego w składzie:

1. Marszałek Województwa	–	Jakub Chelstowski - obecny
2. Wicemarszałek Województwa	–	Wojciech Kałuża -nieobecny
3. Wicemarszałek Województwa	–	Dariusz Starzycki -nieobecny
4. Członek Zarządu Województwa	–	Izabela Domogała - obecna
5. Członek Zarządu Województwa	–	Beata Białowąs - obecna

Postanawia

odmówić uzgodnienia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Buczkowice w obszarze sołectwa Rybarzowice.

Uzasadnienie:

Wójt Gminy Buczkowice pismem znak GKiB.671.1.2021 z 12.11.2021 r., uzupełnionym pismem GKiB.671.1.2021 z 17.12.2021 r. przedłożył Zarządowi Województwa Śląskiego do uzgodnienia projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Buczkowice w obszarze sołectwa Rybarzowice (zwany dalej projektem zmiany Studium).

Po rozpatrzeniu wniosku Zarząd Województwa Śląskiego Postanowieniem nr 18/GN/2022 z 03.01.2022 r. odmówił uzgodnienia przedmiotowego projektu zmiany Studium.

Projekt zmiany Studium był uzgadniany przez Zarząd Województwa Śląskiego zgodnie z przepisami ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 741 z późn. zm.), w szczególności art. 11 pkt 5 oraz art. 24 ust. 1 i art. 27, w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, tj. z ustaleniami wynikającymi z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjętego uchwałą Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29.08.2016 r. (Dz.Urz.Woj.Śl. z 13.09.2016 r., poz. 4619), zwanego dalej Planem 2020+.

Wójt Gminy Buczkowice za pośrednictwem Zarządu Województwa Śląskiego wniósł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach (zwanego dalej Kolegium) zażalenie na Postanowienie Zarządu Województwa Śląskiego nr 18/GN/2022 z 03.01.2022 r.

Kolegium Postanowieniem SKO.UL/41.7/17/2022/668/AMak z 24.02.2022 r. uchyliło zaskarżone postanowienie w całości i skierowało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W uzasadnieniu Postanowienia Kolegium uznało za zasadny zarzut podniesiony w zażaleniu dotyczący braku oparcia podstawy odmowy uzgodnienia o przepisy prawa oraz brak jednoznacznego wskazania, które przepisy Planu 2020+ zostały naruszone przez zapisy przesłanego do uzgodnienia projektu zmiany Studium.

Kolegium zwróciło także uwagę, iż organy administracji publicznej winny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek którymi kierują się przy załatwianiu sprawy.

Ostatecznie Kolegium uznało, iż w omawianej sprawie doszło do naruszenia art. 7, art. 77 §1 oraz art. 107 §1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z przepisami art. 42 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej Ustawą o planowaniu) sejmik województwa uchwała plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Plan województwa jest aktem planowania określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Plan województwa musi uwzględniać ustalenia wynikające z różnego typu aktów planowania specjalistycznego, dotyczące m. in. ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu. Zagadnienia, które obligatoryjnie powinny się znaleźć w planie województwa określa przepis art. 39 ust 3 Ustawy o planowaniu, natomiast mogą one zostać rozszerzone, w zakresie spraw zależnych od woli samorządu województwa, ze względu na prowadzoną regionalną politykę przestrzenną. Jednocześnie zapisy planu województwa muszą być spójne ze strategią rozwoju województwa.

W związku z powyższym Plan 2020+ określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Głównymi elementami części tekstowej są: Diagnoza stanu, Wyzwania polityki przestrzennej województwa oraz Ustalenia.

Plan 2020+ wiąże organy gminy w zakresie planowania lokalnego, zgodnie z art. 9 ust 2 Ustawy o planowaniu, organ wykonawczy gminy ma obowiązek sporządzić projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniając ustalenia planu województwa. Projekt studium Gminy Buczkowice podlega uzgodnieniu z Zarządem Województwa zgodnie z art. 11 pkt 5 w związku z art. 9 ust. 2 Ustawy o planowaniu. Uwzględnienie ustaleń Planu 2020+ w studium Gminy Buczkowice powinno następować nie na podstawie deklaracji organu sporządzającego projekt studium, lecz z czynnym udziałem Zarządu Województwa Śląskiego, który w trybie uzgodnienia wyraża akceptację co do sposobu uwzględnienia ustaleń Planu 2020+ w planowanych zmianach studium Gminy Buczkowice.

Na równorzędne i wiążące ustalenia Planu 2020+ składają się:

1. Cele i kierunki polityki przestrzennej (Rozdz. III.3 – str. 73÷96);
2. Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104);
3. Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str.105÷109);
4. Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5;Tabela nr 8 – str. 110÷111);
5. Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116);
6. Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118).

W związku z powyższym zgodnie z zapisami art. 24 ust. 1 oraz art. 27 Ustawy o planowaniu przedmiotowy projekt zmiany Studium Gminy Buczkowice Zarząd Województwa Śląskiego poddał analizie pod kątem jego zgodności z ustaleniami Planu 2020+.

W trakcie analizy projektu zmiany studium Organ dokonał badania projektu zmiany Studium w zakresie zgodności z tymi elementami Planu 2020+, w których obszarze oddziaływania znajduje się obszar przedmiotowej zmiany studium, a są to:

Ad.1 Cele i kierunki polityki przestrzennej (Rozdz. III.3 – str. 73÷96)

Cel 1 Nowoczesna gospodarka – Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji,

kierunek 1.1 – Tworzenie warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności gospodarczej i transferu technologii

działanie: rozwijanie specjalnych stref ekonomicznych w miejskich obszarach funkcjonalnych i lokalnych ośrodkach rozwoju w szczególności w korytarzach transportowych wzdłuż S1, S52, A1, DTŚ, 1.3)

kierunek 1.3 Poprawa dostępności wewnętrznej regionu

działania:

- kształtowanie systemu powiązań wewnętrznych opartych na ciągach dróg krajowych i wojewódzkich,
- tworzenie centrów przesiadkowych, w tym budowa systemów „Park and Ride”, „Park and Bike” i „Park and Walk”,
- rozwijanie niskoemisyjnego transportu publicznego,
- rozwijanie i tworzenie zintegrowanego systemu szlaków i infrastruktury rowerowej, w tym z wykorzystaniem nieczynnych szlaków kolejowych,
- zapewnienie dostępu do usług w zakresie gospodarki wodociągowo – kanalizacyjnej, odpadami, zaopatrzenia w energię elektryczną i gazową oraz systemów teleinformatycznych poprzez budowanie, modernizowanie i integrowanie systemów infrastruktury technicznej.

Cel 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych,

kierunek 2.1 Rozwój obszarów objętych procesami dyfuzji rozwoju z wykorzystaniem ich wewnętrznych potencjałów,

kierunek 2.3 Poprawa wewnętrznej integracji regionu.

Cel 3 Przestrzeń – Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego

kierunek 3.1 Ochrona zasobów środowiska:

działania:

- ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych ze szczególnym uwzględnieniem wód przeznaczonych dla zaopatrzenia mieszkańców regionu,
- ochrona i kształtowanie terenów otwartych dla pełnienia funkcji środowiskowych i rekreacyjnych,
- ochrona dolin rzecznych oraz renaturalizowanie ich wybranych fragmentów, odbudowywanie stref ekotonowych poprzez odtwarzanie roślinności oraz ochrona właściwych stosunków wodnych na obszarach ekosystemów zależnych od wód, stanowiących siedliska cenne przyrodniczo,
- utrzymanie lub powiększanie powierzchni leśnej przy uwzględnieniu wytycznych dla zwiększenia lesistości i kształtowania granicy rolno – leśnej oraz przeciwdziałanie fragmentacji zwartych kompleksów leśnych,
- kształtowanie ciągłości systemu obszarów chronionych oraz regionalnej sieci powiązań przyrodniczych z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych łączących biocentra oraz obszary zasilania systemu przyrodniczego,
- ochrona gleb o najwyższej bonitacji przed przeznaczeniem na cele niezwiązane z produkcją rolną oraz ogólna ochrona gleb przed zanieczyszczeniem,
- przeciwdziałanie skutkom suszy i powodzi poprzez zmniejszanie odpływu wód opadowych ze zlewni oraz wdrażanie różnych form retencji (m.in. technicznej i nietechnicznej),
- dostosowywanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony i przyszłego wykorzystania udokumentowanych złóż kopalin,

kierunek 3.3 Kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach wiejskich

działania:

- kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o wysokim potencjale glebowym,
- podnoszenie walorów przyrodniczych rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- zachowanie tożsamości kulturowo – krajobrazowej, w tym zachowanie identyfikatorów krajobrazu, charakterystycznych dla danego obszaru wraz z ich adaptacją do nowych funkcji,

- kreowanie przestrzeni publicznych umożliwiających wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców i integrację społeczności lokalnych oraz ich wyposażanie w odpowiednią infrastrukturę,
- rozwój energetyki rozproszonej opartej na odnawialnych źródłach energii.

Cel 4 Relacje z otoczeniem – Infrastrukturalne powiązania regionu

kierunek 4.1

działania:

- budowa, przebudowa i remont dróg wojewódzkich i krajowych dla zwiększenia dostępności transportowej województwa,
- budowanie obwodnic w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich dla wyprowadzenia przejazdów tranzytowych poza tereny o gęstej zabudowie.

Ad.2 Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104)

Plan 2020+ ustala zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych, będące regułami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz celów rozwoju i zasad polityki przestrzennej województwa. Obszar objęty projektem zmiany Studium zawiera się w następujących obszarach funkcjonalnych:

- wiejskim obszarze funkcjonalnym (zwany dalej także WOF),
- miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodka regionalnego – Aglomeracji Bielskiej (zwany dalej także MOFAB),
- obszarze górskim,
- obszarze cennym przyrodniczo (korytarze spójności, korytarz ekologiczny dla nietoperzy, korytarz ekologiczny dla ryb, korytarz ekologiczny dla ptaków) – zwany dalej także OFCP,
- obszarze ochrony krajobrazów kulturowych (Stary Młyn),
- obszarze ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi (wody 10% i 1%),
- obszarze udokumentowanych złóż kopalin (surowce ilaste ceramiki budowlanej) – zwany dalej także OFZK,
- obszarze przygranicznym.

Ad.3 Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str.105÷109)

W obszarze objętym projektem zmiany Studium występuje zadanie samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPOWSI) - Tabela 7 – pn. „Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich” tu obwodnica Buczkowic w ciągu drogi 942.

Ad.4 Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5;Tabela nr 8 – str. 110÷111)

W obszarze objętym projektem zmiany Studium mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Tabela nr 8) - „Budowa sieci dróg/tras rowerowych”, „Budowa centrów przesiadkowych”.

Ad.5 i 6 Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116); Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118).

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują inwestycje celu publicznego uwzględnione w Tabelach 9 i 10 Planu 2020+.

Analiza projektu zmiany Studium Gminy Buczkowice pod kątem spełnienia ustawowego warunku uwzględnienia ustaleń Planu 2020+ potwierdziła, iż jego zapisy są niezgodne z ustaleniami Planu 2020+ ze względu na:

1. Wyznaczenie nowych obszarów rozwoju aktywności gospodarczej (p) o łącznej powierzchni ok. 57,4 ha, położonych w całości w obrębie korytarza ekologicznego spójności jest niezgodna z ustaleniami Planu 2020+ wskazanymi w Celu 3 a dotyczącymi działań:
 - *ochrona i kształtowanie terenów otwartych dla pełnienia funkcji środowiskowych* (Rozdz. III.3.1 punkt 4 - str.85);
 - *kształtowanie ciągłości systemu obszarów chronionych oraz regionalnej sieci powiązań przyrodniczych z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych łączących biocentra oraz obszary zasilania systemu przyrodniczego* (Rozdz. III.3.1 punkt 8 - str.85);

a także zasad:

 - ***utrzymanie aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej*** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 1 – str 100);
 - ***wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków*** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 2 – str. 100);
 - ***zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych*** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 3 – str. 100);
 - ***zachowania walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego***” (Rozdz. III.4.WOF punkt 8 – str. 98)

co skutkować będzie zwiększeniem blokady korytarza, jaką wprowadzono ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Buczkowice z 2015 r. (uchwała Rady Gminy Buczkowice nr III/15 z 28.01.2015 r.), a w części także ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sołectwa Rybarzowice (Uchwała nr XXXIV/226/13 Rady Gminy Buczkowice z 27.11.2013 r.).

W Planie 2020+ ze względu na konieczność ochrony walorów przyrodniczych w uznawanym za jeden z najbardziej przekształconych antropogenicznie obszarów Polski, określono obszar cenny przyrodniczo (Rozdz. I.2.1.4 – str. 20 i 21). Na obszary cenne przyrodniczo w województwie składają się w szczególności:

- obszary podlegające ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie przyrody,
- ostoje przyrody,
- korytarze ekologiczne.

Korytarze ekologiczne określone w Planie 2020+ nie są obszarami chronionymi ustawowo, zostały jednak wyznaczone jako obszary cenne przyrodniczo, zapewniające odpowiednie warunki do migracji zwierząt z uwzględnieniem specyfik poszczególnych grup gatunków zwierząt, tak aby zapewnić ich ochronę poprzez przeniesienie odpowiednich zapisów do gminnych dokumentów planistycznych. Stanowią one element ustaleń Planu 2020+ (Rozdz. III.4.OFCP – str. 100). Zasady przyjęte dla obszaru cennego przyrodniczo uszczegóławiają cele i kierunki polityki przestrzennej województwa, **tu w szczególności przywołany wyżej Cel 3 Kierunek 3.1 Ochrona zasobów środowiska** (Rozdz. III.3.1 – str. 85). **Zachodzi tu więc sprzeczność z wymienionymi wyżej zasadami:**

- ***utrzymanie aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej*** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 1 – str 100);
- ***wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków*** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 2 – str. 100);

- **zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 3 – str. 100);

przyjętymi dla obszaru cennego przyrodniczo oraz zasadą przyjętą dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego: „zachowania walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego” (Rozdz. III.4.WOF punkt 8 – str. 98).

Odnosząc się jednocześnie do zarzutu przedstawionego w zażaleniu na postanowienie Zarządu Województwa Śląskiego nr 18/GN/2022 z 03.01.2022 r., dotyczącego wybiórczego stosowania zapisów Planu 2020+ i pominięcia „podstawowego Celu.1 Nowoczesna Gospodarka – Promocja gospodarczego wzrostu i innowacji, w tym rozwijanie specjalnych stref ekonomicznych w korytarzach transportowych wzdłuż S1” (Rozdz. III.3.1 - str. 85) podkreślić należy, iż obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje rozwój strefy gospodarczej w sąsiedztwie drogi S1. Projekt tego studium został uzgodniony przez Zarząd Województwa Śląskiego Postanowieniem nr 587/RR/2014 z 17.07.2014 r., a zatem nie występuje tu przypadek odmowy zastosowania Celu.1. Natomiast stwierdzenie, iż Cel. 1 jest podstawowym i ważniejszym niż pozostałe Cele Planu 2020+ jest nieprawdziwe, albowiem wszystkie Cele jak również Kierunki określone w Planie 2020+ są równoważne, a ich zastosowanie w projekcie zmiany Studium podyktowane winno być głęboką analizą zarówno korzyści jak i strat dla ogólnie rozumianego środowiska społeczno - przyrodniczego. Warto przypomnieć, iż przynależność gminy Buczkowice do kilku obszarów funkcjonalnych (wymienionych wyżej w Ad.2), określonych w Planie 2020+ (Rozdz. I – str 16÷42) skutkuje możliwościami rozwoju, ale także i ograniczeniami. W każdym takim przypadku **należy wyważyć korzyści i straty wynikające z przyjętych rozwiązań stosując ustawową zasadę zrównoważonego rozwoju**, mając na uwadze, iż w sytuacjach potencjalnego zysku interesy środowiska naturalnego zazwyczaj są pomijane.

O konieczności takiego podejścia do przedmiotowego obszaru poinformowano Wójta gminy po otrzymaniu projektu zmiany Studium do uzgodnienia, wskazując na elementy, które wg. organu uzgadniającego winny zostać skorygowane (pismo GN-RPP.7634.3.70.2021; GN-RPP.KW-676/21 z dnia 09.12.2021 r.). Głównym zarzutem było powoływanie się w przedmiotowym projekcie zmiany Studium na nieobowiązujący już Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r. a co za tym idzie nie uwzględnienia ustaleń Planu 2020+, ponadto:

- a) postulowano przywrócenie obszarów przestrzeni chronionej (korytarze ekologiczne) przeznaczonej pod obszary aktywności gospodarczej (P) i obszary rozwoju zabudowy aktywności gospodarczej (p), lub ograniczenie ich do obszarów sąsiadujących bezpośrednio z drogami;
- b) zwrócono uwagę, iż studium nie zawiera elementów mitygujących negatywny wpływ planowanej drogi KDL na korytarz ekologiczny;
- c) zasygnalizowano wykluczenie możliwości eksploatacji złoża Rybarzowice przy planowanym przeznaczeniu tego obszaru pod obszary rozwoju zabudowy aktywności gospodarczej (p)
- d) postulowano o rezygnację lub ograniczenie planowanej w południowej części sołectwa Rybarzowice nowej zabudowy mieszkaniowej (m) fragmentującej tereny otwarte.

Przywoływana w Zażaleniu na postanowienie pozytywna opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach -zwany dalej RDOŚ (pismo znak: WOOS.410.482.2021.AB z dnia 07.12.2021 r.) zawiera następujący zapis „Na międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych może wpływać zmniejszenie powierzchni obszarów rolnych po północnej stronie potoku Bruśnik, a także poprzez budowę planowanej drogi lokalnej (KDL). Stwierdzono, że skalę tego oddziaływania w chwili obecnej trudno jest oszacować.” A zatem organ przyznaje, iż oddziaływanie na korytarz wystąpi, trudno jednak na dzień dzisiejszy oszacować potencjalne straty, ponadto RDOŚ w swej opinii zasadniczo odnosi się jedynie do obszarów ustawowo chronionych, stąd jego pozytywna opinia.

Natomiast zarzut niezgodności z ustaleniami Planu 2020+ odnosi się bezpośrednio do treści, zasad (Rozdz. III.4. OFCP punkt 1 i 2 – str. 100) określonych dla obszaru cennego przyrodniczo, które mówią m.in. o „**utrzymaniu aktualnego użytkowania** terenów o wysokich walorach przyrodniczych (...)” oraz „**(...) ograniczaniu zainwestowania, usuwaniu istniejących barier oraz kształtowaniu struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków**”. Wprowadzenie zainwestowania na

tereny otwarte w północnej części sołectwa Rybarzowice, które w obecnie obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zdefiniowane są jako „obszary zieleni Z” oraz „obszary produkcji rolniczej R” (wskazane na załączniku graficznym kierunków projektu zmiany Studium), niewątpliwie stoi w sprzeczności z następującymi zasadami:

- **utrzymanie aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 1 – str. 100);
- **wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków** (Rozdz. III.4.OFCP punkt 2 – str. 100).

2. Realizację przeznaczenia terenów: P – obszary aktywności gospodarczej na obszarach kontynuacji zabudowy oraz (p) – obszary rozwoju zabudowy aktywności gospodarczej, na terenie złoża „Rybarzowice”, co stoi w sprzeczności z możliwością jego eksploatacji w przyszłości.

W stosunku do przedłożonej pierwotnie wersji projektu zmiany Studium w uzupełnieniu przekazano tekst rozszerzony o zapis:

„tereny udokumentowanych złóż surowców ilastych dla ceramiki „Rybarzowice” podlegają ochronie prawnej. Zagospodarowanie tych terenów nie powinno wykluczać jego przyszłej eksploatacji. W wyznaczonych obszarach rozwoju zabudowy aktywności gospodarczej (p) dopuszcza się wyłącznie lekką zabudowę produkcyjną i magazynową, bez zabudowy usługowej. W planie miejscowym należy ograniczyć zabudowę wyłącznie do budynków o konstrukcji stalowej maksymalnie dwóch kondygnacjach bez podpiwniczenia.” (str. 43 i 44 projektu zmiany Studium)

Taka korekta zapisów projektu zmiany Studium nadal narusza przepisy art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, co oznacza m.in. ochronę złoża przed zainwestowaniem uniemożliwiającym jego eksploatację w przyszłości, na co zwrócił uwagę Geolog Wojewódzki na etapie opiniowania przedmiotowego projektu zmiany Studium w piśmie OS-RG.7637.65.2021, OS-RG.KW-01184/21 z 30.11.2021 r. Narzędziami ochrony złóż kopalin zgodnie z polskim prawem są przede wszystkim dokumenty z zakresu planowania przestrzennego, a w szczególności sporządzane przez gminy studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zasady tej ochrony określają obowiązujące w tym zakresie regulacje ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o planowaniu. Ta ostatnia w art. 10 ust 1 pkt 11 mówi, iż w studiach gminnych „uwzględnia się **uwarunkowania** wynikające w szczególności z (...) występowania udokumentowanych złóż kopalin...”

W Planie 2020+, nawiązując do regulacji ustawowych, w *Celu 3 Przestrzeń – Zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego w Kierunku 3.1 Ochrona zasobów środowiska* zapisano działanie: *dostosowywanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony i przyszłego wykorzystania udokumentowanych złóż kopalin* (Rozdz. III.3.1 punkt 11 – str. 85). Określono także obszar udokumentowanych złóż kopalin (Rozdz. I.2.1.4. OFZK – str. 25), mający na celu ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację.

Skoro gospodarka złożami kopalin, zgodnie z zasadami ogólnymi prawa, powinna być prowadzona w sposób racjonalny i kompleksowy (art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska), to dopuszczenie zabudowy na udokumentowanym złożu stoi w sprzeczności nie tylko do ustaleń Planu 2020+ w zakresie działania: *dostosowywanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony i przyszłego wykorzystania udokumentowanych złóż kopalin* (Rozdz. III.3.1 punkt 11 – str. 85) oraz zasady „**zachowania przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka**” (Rozdz. III.4.OFZK punkt 1 – str. 101), ale także do przepisu ustawy. Nie ma tu znaczenia czy lokalizowana jest w tym obszarze zabudowa mieszkaniowa np. jednorodzinna czy tak jak w tym przypadku hale produkcyjne i magazynowe lub lekka konstrukcja dla instalacji fotowoltaicznej, bowiem każda z nich wymaga ingerencji w grunt, a co za tym idzie, w przedmiotowe złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Jednocześnie zaznaczyć trzeba, iż składowanie lub produkcja (obok lokalizacji samych hal), wiąże się także z pewnym obciążeniem dla gruntu. Nie można więc rozpatrywać posadowienia samej hali ale

budynku (do 2 kondygnacji) wraz z jego wyposażeniem (np. maszyny produkcyjne) i składowanymi tam materiałami zgodnie z zapisami projektu zmiany Studium.

A zatem **zapewnienie Wójta Gminy Buczkowice** (pismo GKIB.671.1.2021 z dnia 17.12.2021 r. przekazujące uzupełniony projekt zmiany Studium do uzgodnienia – Ad.4 str. 3 oraz zażalenie na postanowienie Zarządu Województwa Śląskiego nr 18/GN/2022 z dnia 03.01.2022 r. – Ad I.2. – str. 3), **iż zabudowa nie wyklucza dostępu do złoża jest nieuprawnione, a cytowane wyżej zapisy projektu zmiany Studium stoją w sprzeczności z zasadą „zachowania przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka” (Rozdz. III.4.OFZK punktor 1 – str. 101), przyjętą dla obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalin. Jednocześnie są one niezgodne z art. 10 ust 1 pkt 11 ustawy o planowaniu.**

Należy zauważyć, iż zgodnie z brzmieniem Uzasadnienia (I.2 – str. 2) Postanowienia Zarządu Województwa Śląskiego nr 18/GN/2022 z 03.01.2022 r. organ uzgadniający nie zakładał odmowy uzgodnienia projektu zmiany Studium ze względu na sam fakt wprowadzenia na przedmiotowy obszar zabudowy. Zwrócił uwagę na konieczność doprecyzowania zapisów, tak aby wprowadzenie zabudowy nastąpiło po uprzednim wyeksploatowaniu i wybilansowaniu złoża. Taka korekta umożliwiłaby wprowadzenie zamierzenia inwestycyjnego do zapisów studium warunkując jego realizację spełnieniem określonego wymogu.

Ponadto w projekcie zmiany studium błędnie przedstawiono przebieg granic złoża, co potwierdził Geolog Wojewódzki w opinii przekazanej e-mailowo w dniu 28.12.2021 r., informując, iż granice uwidocznione w projekcie zmiany studium winny odzwierciedlać te, ujęte w Dokumentacji geologicznej złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej w kat. C1 + B „Rybarzowice” zatwierdzonej decyzją Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z 28 czerwca 1985 r. oraz przebieg granic złoża „Rybarzowice – ceg. Kubica” – w stosunku do granic określonych w Karcie rejestracyjnej złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej wraz z projektem gospodarki złożem, Cegielnia Aleksandra i Olek Kubica, zatwierdzonej decyzją Wojewody Bielskiego z 28 października 1992 r.

Podsumowując, wprowadzona w projekcie zmiany Studium korekta dotycząca złoża „Rybarzowice” nadal stoi w sprzeczności z koniecznością jego ochrony ustawowej określonej w art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz art. 10 ust 1 pkt 11 ustawy o planowaniu, a także z działaniem: *dostosowywanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony i przyszłego wykorzystania udokumentowanych złóż kopalin* (Rozdz.III.3.1 punktor 11 – str. 85) i zasadą „zachowania przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka” (Rozdz. III.4.OFZK punktor 1 – str. 101), przyjętą dla obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalin, czyli z ustaleniami Planu 2020+.

3. Wprowadzanie „zabudowy mieszkaniowej M” i „obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej m” w południowej części sołectwa Rybarzowice (ukazane na załączniku graficznym kierunków projektu zmiany Studium), fragmentującej przestrzeń otwartą, przy istniejących dużych rezerwach terenów przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących planach miejscowych. W Planie 2020+, w *Celu 3 Przestrzeń – Zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego w Kierunku 3.1 Ochrona zasobów środowiska* zapisano działanie: *ochrona i kształtowanie terenów otwartych dla pełnienia funkcji środowiskowych i rekreacyjnych* (Rozdz. III.3.1, punktor 4 – str. 85), mającym na celu ograniczenie zawłaszczania terenów otwartych pod lokalizację np. zabudowy mieszkaniowej.

Ponadto gmina Buczkowice jest wymieniona między innymi, jako część określonego w Planie 2020+ wiejskiego obszaru funkcjonalnego (Rozdz. I.2.1.2. WOF – str 17 i 18), obejmującego gminy wiejskie oraz tereny wiejskie w gminach miejsko – wiejskich. Został on określony dla zapewnienia harmonijnego rozwoju obszarów wiejskich czyli m.in. kształtowania przestrzeni produkcyjnej na obszarach o wysokim potencjale glebowym oraz wielofunkcyjnego rozwoju na obszarach o niskim potencjale glebowym, **jednak przy powstrzymaniu żywiłowego podziału terenów otwartych oraz rozpraszania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich.** Projekt zmiany Studium powinien zatem uwzględniać także zasady obowiązujące w wiejskim obszarze funkcjonalnym, o których mowa w Planie 2020+ (Rozdz. III.4.WOF – str 98 i 99). Brak w projekcie zmiany Studium postanowień dot. zasad obowiązujących w wiejskim obszarze funkcjonalnym stanowi więc naruszenie Planu 2020+. Jednoczesne położenie gminy

Buczkowice w miejskim obszarze funkcjonalnym Aglomeracji Bielskiej (Rozdz. I.2.1.1 MOFAB – str. 17) nie zwalnia z konieczności uwzględnienia tych zasad.

Natomiast przywołane w zażaleniu na Postanowienie Zarządu Województwa Śląskiego nr 18/GN/2022 z 03.01.2022 r. liczne wnioski mieszkańców nie powinny być jedynym kryterium decydującym o zmianie przeznaczenia terenu.

Decyzja o lokalizacji „zabudowy mieszkaniowej M” i „obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej m” w południowej części sołectwa Rybarzowice (ukazane na załączniku graficznym kierunków projektu zmiany studium) fragmentującej przestrzeń otwartą (przy znacznych rezerwach terenowych w obowiązujących planach miejscowych) rodzi sprzeczność zapisów projektu zmiany Studium z zasadą „ochrony terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej” ustaloną w Planie 2020+ dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego (Rozdz. III.4.WOF punkt 3 – str. 98).

Ponadto do wszystkich wskazanych powyżej niezgodności odnoszą się ogólne zasady gospodarowania przestrzenią określone w Planie 2020+:

- przestrzenią trzeba gospodarować oszczędnie;
- wszystkie systemy (transportowy i przesyłowy, przyrodniczy, mieszkaniowy i aktywności gospodarczej) mają być ciągle przestrzennie i w sposób uporządkowany się przenikać;
- strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni;
- granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności;
- decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni;

które, zgodnie z założonym ustawowo dążeniem do zrównoważonego rozwoju, powinny stanowić punkt wyjściowy przy decydowaniu o zmianie przeznaczenia terenu.

Wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu zasada samodzielności planistycznej Gminy Buczkowice nie jest zasadą nieograniczoną. Organy gminy muszą uwzględniać treść innych aktów związanych z polityką przestrzenną. W tym kontekście szczególnie należy zwrócić uwagę na akty krajowe i regionalne. Przyjąć należy, że treść studium nie może być sprzeczna z żadnym postanowieniem wskazanego Planu 2020+, odnoszącym się bezpośrednio do terenów Gminy Buczkowice.

Tak więc z perspektywy merytorycznej planowanie powinno być zintegrowane i obejmować zarówno to przestrzenne, jak również to społeczno-gospodarcze.

Organ gminy powinien podjąć wysiłek w celu zachowania spójności wskazanych aktów. Uwarunkowania polityki przestrzennej Gminy Buczkowice, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu winny wynikać nie tylko z przepisów powszechnie obowiązujących, ale również z aktów planowania wojewódzkiego tj. planu zagospodarowania przestrzennego województwa tu Planu 2020+.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o planowaniu, jeżeli organ uzgadniający nie zaakceptuje projektu zmiany Studium, konieczne jest dostosowanie się do jego wytycznych, bez czego dalsze procedowanie nie będzie możliwe.

Podejmując niniejsze rozstrzygnięcie odmowne Zarząd nie tylko wskazał przyczyny zakwestionowania projektu zmiany Studium, ale także powiązał je z zakresem uzgodnienia. Tak więc formułując określony zarzut wobec projektu zmiany Studium, Organ wykazał, że materia, której zarzut dotyczy, mieści się w kompetencjach Organu współdziałającego i w wyznaczonym normatywnie zakresie dokonywanego przezeń uzgodnienia.

Tak więc zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego województwa tu Planem 2020+, jest warunkiem koniecznym do realizacji polityki przestrzennej Gminy Buczkowice, zgodnie z przepisami prawa. Brak natomiast zgodności projektu zmiany Studium z Planem 2020+ we wskazanych powyżej obszarach winien skutkować wydaniem przez Zarząd Województwa rozstrzygnięcia odmawiającego uzgodnienia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Buczkowice w obszarze sołectwa Rybarzowice.

Mając powyższe na względzie postanawia się jak w sentencji.

Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego informuje, iż uzgodnienie projektu zmiany Studium może nastąpić po dokonaniu korekt wskazanych wyżej niezgodności i ponownym jego przedłożeniu do uzgodnienia.

Pouczenie:

Na podstawie art. 141 Kodeksu postępowania administracyjnego na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:
Wójt Gminy Buczkowice
kopia a/a